

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát
Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-2085/24-E
Sp. zn. ČŠIE-S-335/24-E

Název	Střední škola zemědělská a veterinární Lanškroun
Sídlo	Dolní Třešňovec 17, 563 01 Lanškroun
E-mail	info@szes-la.cz
IČO	00 087 670
Identifikátor	600 013 146
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ing. David Hruška
Zřizovatel	Pardubický kraj
Místo inspekční činnosti	Dolní Třešňovec 17, Lanškroun Nádražní 922, Lanškroun
Inspekční činnost na místě	9. až 12. 12. 2024

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Střední škola zemědělská a veterinární Lanškroun (dále „škola“) vykonává činnost střední školy, školního hospodářství, domova mládeže a školní jídelny. Ve střední škole jsou vyučovány obory vzdělání ukončované maturitní zkouškou 41-41-M/01 *Agropodnikání*

a 43-41-M/01 Veterinářství v denní formě vzdělávání. Oba vyučované obory vzdělání se vnitřně diferencují (např. volitelnými předměty, zaměřením praxí). Žáci oboru vzdělání 41-41-M/01 Agropodnikání se zaměřují bud' na zemědělský provoz nebo chov koní a jezdeckví, žáci oboru vzdělání 43-41-M/01 Veterinářství na všeobecné veterinářství nebo na chov koní.

Od poslední inspekční činnosti došlo k nárůstu počtu žáků školy, v aktuálním školním roce se jich vzdělávalo 344 ve 12 třídách, z toho 28 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Větší část žáků využívá možnosti ubytování ve vlastním domově mládeže školy a dále v *Domově mládeže Střední odborné školy a Středního odborného učiliště Lanškroun*.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy uplatňuje při jejím vedení otevřenou a vstřícnou komunikaci se všemi účastníky vzdělávání. Škola má jasně nastavený systém řízení, část kompetencí ředitel delegoval na zástupkyni a další členy širšího vedení. Přenos informací probíhá při pravidelných setkávání vedení školy a pedagogických pracovníků, škola využívá vhodné nástroje i pro komunikaci s ostatními partnery ve vzdělávání. Koncepční strategie rozvoje školy reálně a srozumitelně pojmenovávají cíle, kam škola dál dlouhodobě směruje (vytvoření veterinárně zemědělského vzdělávacího centra s funkčním školským zařízením pro praktickou výuku žáků školy a zájemců o další vzdělávání z řad odborné veřejnosti). Na realizaci koncepce se podílejí nejen zaměstnanci školy, protože do jejího naplnění škola aktivně zapojuje žáky a jejich zákonné zástupce i partnery pro odbornou spolupráci. Na námětech pro rozvoj školy se podílí i žákovská samospráva, která vedení školy předkládá návrhy na zlepšení a pomáhá při jejich realizaci. Přínosem pro hodnocení činnosti školy i pro následné plánovaní práce na další období byly výroční zprávy o činnosti školy. Do kontrolní a hospitační činnosti se zapojují kromě vedení školy částečně také vedoucí předmětových komisí, probíhají vzájemné hospitace učitelů a zpětnovazební funkci plní např. i tandemová výuka. Příležitostí ke zlepšení je účelnější poskytování funkční zpětné vazby učitelům k posílení jejich pedagogických dovedností (metody a formy výuky, komunikace apod.).

Kromě jednoho učitele (zástup za učitelku na mateřské dovolené) mají všichni učitelé potřebnou kvalifikaci, řada z nich jsou odborníci z praxe nebo gestoři odborných aktivit mimo školu, což vytváří velmi dobré personální podmínky pro vzdělávání. Předmětové komise se zapojují do plánování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, ale také např. do sjednocení hodnocení výsledků vzdělávání. Jako příležitost k dalšímu rozvoji přetravává nastavení účelnější spolupráce mezi učiteli při sjednocování přístupu k výuce a v komunikaci se žáky.

Materiální podmínky hlavně pro odborné vzdělávání jsou výborné. Žáci mohou přímo v jednom rozsáhlém areálu absolvovat nejen teoretickou, ale i odbornou výuku. Díky odborným učebnám, laboratoři, pitevně se snímacím kamerovým systémem do dalších učeben, areálu stájí dojnic s dojírnou, školní mlékárňe a zavedeným fiktivním firmám absolvují celistvý proces zpracování živočišných produktů od prvovýroby až po realizaci na trhu, tzv. od „vidlí po vidličku“. V rámci školního hospodářství jsou v areálu také stáje koní s krytou i venkovní jízdárnou, arboretum, „selský dvůr“ s drobným zvěřectvem a školní včelstva, což je využíváno nejen v prakticky zaměřených předmětech, ale i při dalších zájmových aktivitách spojených s chovem zvířat (např. jezdecký kroužek, kroužek chovatelů skotu, kroužek kynologie, chovu králíků). Někteří žáci absolvují část praktické výuky také v blízkém psím útulku a na smluvních pracovištích. Škola aktivně využívá různé

finanční zdroje pro průběžné zkvalitňování např. systém na zachycování a využití dešťové vody, venkovní učebna se zázemím pro žáky a vyučující.

V domově mládeže je patrné úsilí vytvořit příznivé podmínky pro pobyt. Ubytovaní žáci mají k dispozici vybavení pro odpočinek, hygienu, sebevzdělávání. K rozvoji individuálních zájmů ubytovaných žáků slouží pestrá nabídka volnočasových aktivit. Některé materiálně technické vybavení je značně opotřebované, ale funkční. Vedení školy vybavení postupně zlepšuje a doplňuje.

Činnost domova mládeže je organizována napříč výchovnými skupinami. Realizované činnosti umožňují žákům v plné mře využít potenciál domova mládeže pro rozvoj vlastní samostatnosti, podporují jejich zájmy i rozvíjení sociálních vztahů. Program činností respektuje zájmy a potřeby ubytovaných a je sestavený nejčastěji z osvědčených individuálních i společných aktivit nebo kroužků. Vychovatelé ve spolupráci s učiteli i vedením školy pomáhají řešit případné problémy žáků, probíhá doučování.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Zhlédnutá výuka byla připravená, probírané učivo obsahem odpovídalo danému školnímu vzdělávacímu programu. V hodinách byla zpravidla příjemná atmosféra, která vytvářela příznivé podmínky pro vzdělávání. V rámci nejčastěji užívané frontální formy výuky učitelé často využívali vhodné metody k rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Nejčastěji kombinovali řízený rozhovor se samostatnou prací žáků, přiměřenou část sledované výuky věnovali metodám podporujícím motivaci žáků, vizualizaci učiva nebo využití digitálních technologií. Zaznamenáno bylo i využití problémových úloh a otázek pro podporu kritického myšlení, v několika hodinách učitelé smysluplně pracovali s chybou žáka. I když byla v několika hodinách zřejmá snaha učitelů vést žáky k dovednosti vzájemné spolupráce, která častěji probíhala spíše spontánně, je příležitostí ke zlepšení účelnější využívání řízených kooperativních aktivit ve dvojicích nebo skupinách žáků. To podpoří získání příslušných vzdělávacích kompetencí a posílí vlastní sebeprezentaci i zodpovědnost žáků za učební pokrok. Např. ve výuce anglického jazyka, která byla vhodně vedena ve vyučovaném jazyce, by širší výběr učebních metod s větším důrazem na kooperativní činnosti více podporoval rozvoj jazykových a komunikačních dovedností žáků. V hodinách více řízených učitelem někdy žáci ztráceli pozornost a stávali se spíše pasivními příjemci informací. Patrná byla také snaha učitelů zjednodušit a přiblížit učivo chápání a pohledu žáků (např. mnemotechnické pomůcky, vymezování povinného učiva a rozšiřujících informací, reakce na dotazy žáků), aby mohli zvládnout alespoň základy náročnějšího učiva. Funkční bylo občasné zařazování mezipředmětových souvislostí. Práce s informacemi, jejich vyhledávání, třídění a následná interpretace byly zaznamenány pouze ojediněle. Při výuce některých předmětů učitelé využívají informace z více zdrojů (pro některé předměty školní učebnice nejsou aktuálně zpracovány). Pro podporu učení žáků jim učitelé předkládají studijní materiály v elektronické podobě, žáci je vytisklé mohou používat přímo ve výuce (ve formě pracovních listů, na tablettech) i při domácí přípravě. Doporučením ke zlepšení je ve větší míře zařazovat do výuky práci s různými informačními zdroji (slovniky, odborná literatura, internet apod.), vést je k vyhledávání informací, jejich třídění, následné analýze a aplikaci, čímž podpoří jejich dovednosti, které jsou zásadní pro rozvoj kritického myšlení, analytických schopností a informační gramotnosti. Ve výuce matematiky je doporučením upevňovat učební sebevědomí žáků zejména cíleným procvičováním konkrétních početních dovedností. Ve sledovaných hodinách učitelé někdy věnovali rozsáhlý prostor teoretickému výkladu obecných pouček, které části žáků nepomáhaly vyřešit učební úlohu s pochopením. Vzhledem k tomu, že matematika slouží žákům školy především jako praktický nástroj

k řešení odborných úloh, je na zvážení dávat větší prostor v hodinách praktickým aplikacím a k procvičování základních početních dovedností (rozšířující učivo využívat ve výuce seminářů nebo v běžné pro nadané při diferencovaném zadávání). I s ohledem na nižší počet hodin některých předmětů (např. fyziky) je příležitostí k zamýšlení omezení častého zařazování matematických úloh v přírodovědných předmětech a věnovat více pozornosti podpoře schopnosti žáků přirodní jevy vysvětlit v základních souvislostech.

V odborných předmětech převládala frontální výuka, kdy převážným zdrojem informací byli učitelé. I díky svým odborným znalostem z oboru větinou dokázali žákům pokládat otázky k probírané látce tak, že je podněcovali k přemýšlení, aplikování dřívějších znalostí a užívání mezipředmětových vztahů. Výuka v těchto předmětech byla jasně směrována k praxi, podpořena trojrozměrnými pomůckami a modely např. s možností nácviku specifických dovedností. Nebyla opomíjena ani etika chování ke zvířatům. Zaznamenána byla také výuka vedená s nadměrně dominantním postavením učitele a pouze s nízkou mírou aktivizace žáků. Občasné vyjadřování a reakce žáků byly opravovány podle učitelem nastavených očekávaných odpovědí, čímž byly málo rozvíjeny kompetence žáků v souladu se školním vzdělávacím programem (komunikativní kompetence, k řešení problému, týmové práci, k práci s informacemi). V této sledované výuce byla zřejmá nižší efektivita využití času i potenciálu žáků.

Zpravidla všichni žáci pracovali stejným tempem bez ohledu na rozdílné vzdělávací potřeby. Doporučením je v teoretických odborných předmětech zachovat přiměřenou náročnost výuky vzhledem k oborovému zaměření školy, v případě všeobecně vzdělávacích předmětů (např. chemie) se více věnovat upevňování základních znalostí žáků s rozdílnou vzdělávací úrovní. Zvolení náročnosti úlohy žáky a následné individuální zhodnocení vlastní úspěšnosti při jejím řešení poskytne učiteli mimo jiné účelnou zpětnou vazbu a jakou míru podpory jednotliví žáci potřebují. Vyučující mají vhodné informace o žácích se speciálními vzdělávacími potřebami, ale nedokáží je často při výuce přiměřeně zaměstnat a rozvíjet podle jejich potřeb a schopností.

Někteří učitelé dokázali v úvodu hodin vhodně žákům prezentovat vzdělávací cíl zaměřený na jejich vlastní pokrok nebo na konkrétní přínos výuky pro žáky, zpravidla úspěšně dokázali ověřovat naplnění cíle v průběhu sledované výuky. Účelnost práce se vzdělávacím cílem byla občas potvrzována průběžnou zpětnou vazbou od žáků i mezi žáky navzájem, což příznivě podporovalo jejich učební pokrok. Ne vždy byl ke zpětné vazbě o pokroku žáků využit závěr hodiny, funkční formativní zpětná vazba byla žákům poskytována v malé části sledovaných hodin. Příležitostí ke zlepšení je zaměřit vzdělávání v souladu se závěry kontrolní činnosti na využití diferenciace činností ve prospěch žáka i využívání vzájemného vrstevnického hodnocení a sebehodnocení žáky.

Praktické vyučování (např. jezdectví, reprodukce zvířat, vyšetřování zdravotního stavu skotu v rámci praxe) bylo prováděno pod vedením učitelů na pracovištích střední školy a školního hospodářství s velmi dobrým vybavením. Bylo velmi dobře organizačně i materiálně zajištěno, vhodně bylo využíváno nižších počtů žáků ve skupinách. Aktivní individuální přístup učitelů k žákům, vhodné instruktážní ukázky jednotlivých úkonů motivovaly žáky k dodržování technologických postupů, k samostatnosti a k pečlivosti. V průběhu sledované výuky bylo zaznamenáno efektivní využívání času, motivace žáků a jejich aktivní přístup k plnění zadaných úkolů. Učitelé poskytovali žákům zpětnou vazbu využitelnou k jejich dalšímu učení, sledovali a hodnotili výkon a kvalitu práce. Dbali na upevňování zásad bezpečné práce a ochrany zdraví, v závěru vyhodnocovali dosažení výsledku. Rovněž v průběhu praktického vyučování byla mezi účastníky vzdělávání zřejmá příjemná a podnětná pracovní atmosféra.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Z hlediska úrovně odborných předmětů i z hlediska praktického zaměření koncepce školy je patrná snaha vedení školy vychovávat vzdělané zemědělské odborníky připravené řešit reálné úkoly na úrovni lokálních farem i v zemědělské velkovýrobě. Velmi dobré vybavení jak po stránce materiální (laboratoře), tak i po stránce personální (učitelé odborných předmětů) umožňuje vedení žáků k provádění pokročilých biotechnologií „precizního zemědělství“ (např. využívání trenážérů k používání pojezdů zemědělské techniky řízené družicí, využívání systému *SMARTFARMING* v progresivním způsobu chovatelství, systém asistované reprodukce hospodářských zvířat včetně transferu embryí u skotu). Ve školní mlékárně, na jejímž chodu se žáci školy průběžně podílejí, mají příležitost zvládnout celý technologický proces od příjmu mléka až po zpracování na finální výrobky jako jsou sýry či jogurty, které se pak realizují na trhu (i např. ve školní žákovské prodejně).

Škola sleduje průběžné i celkové výsledky žáků. K ověřování výsledků vzdělávání žáků využívají učitelé v oblasti teoretických předmětů obvyklý systém ověřování znalostí žáků (ústní zkoušení, testy, písemné práce). Vysoký hodnoticí standard má výroční zpráva o činnosti školy, která kromě statistického zpracování výsledků vzdělávání obsahuje i jejich vyhodnocení v souvislosti s naplněním vize školy a profilu absolventa. Ve školním roce 2023/2024 se ve škole vzdělávalo 332 žáků, z tohoto počtu přibližně třetina v oboru vzdělání 41-41-M/01 *Agropodnikání* a dvě třetiny v oboru 43-41-M/01 *Veterinářství*. Ročníkové výsledky žáků byly po doplnění klasifikace a opravných zkouškách velmi dobré, neúspěšných žáků bylo minimum. V posledních několika letech se škole daří předcházet riziku školní neúspěšnosti i díky nabídce doučování, což se příznivě odráží nejen v nízkém počtu žáků opakujících ročník z prospěchových důvodů, ale také ve stabilitě počtu žáků v jednotlivých třídách. Přichody a odchody žáků v průběhu vzdělávání jsou spíše výjimkou. Nízká byla i míra vykázaných udělení kázeňských opatření, jen ojediněle jsou žáci hodnoceni sníženým stupněm z chování. Naopak vysší počty pochval napomáhají podpoře motivaci žáků ke vzájemnému sepětí se školou, studovaným oborem vzdělání i s třídním kolektivem.

Úspěšnost žáků u maturitní zkoušky v roce 2024 byla vysoká, výsledky školy byly několik posledních let nad hranicí úspěšnosti v rámci celorepublikového srovnání, hrubá neúspěšnost byla v roce 2024 po podzimních termínech do 5 %. Úspěšnější byli žáci ve společné části maturitní zkoušky (zejména v českém jazyce a literatuře a anglickém jazyce, z matematiky skládalo zkoušku jen několik žáků), v profilové části byla škola náročnější na znalosti a dovednosti žáků, někteří úspěšně absolvovali až po opravném termínu. Absolventi jsou dobře připraveni přímo na praxi, více než polovina z nich pokračuje v dalším studiu. Je to příznivé zjištění vzhledem k naplnění profilu absolventa odborné školy s daným zaměřením.

Rozvoj klíčových kompetencí žáků je podporován a rozvíjen také jejich zapojením do vědomostních i sportovních soutěží, odborných soutěží, projektů a přehlídek (dožinky, přehlídky a soutěže se zaměřením na chov masného skotu, přehlídka sýrů apod.). Žáci jsou také motivováni k účasti na odborných seminářích, stážích nebo odborných exkurzích a praxích. V rámci doplňkové činnosti škola nabízí žákům i zájemcům z řad veřejnosti také zkoušky profesní kvalifikace (např. *Pracovník pro rekondici a regeneraci velkých zvířat*), kurz pro výkon obecných zemědělských činností nebo cvičitel jezdectví, kurz a seminář *Dornovy metody pro psy a koně*, kurz inseminace a vpravování embryí inseminační technikou u skotu, ovcí a koz.

Ve škole funguje školní poradenské pracoviště. Problémy se dařilo zachycovat převážně v začátku, žáci mají možnost domluvit si konzultace u externí psycholožky. Široká škála kroužků vede žáky k dovednosti smysluplného trávení volného času a předchází vyššímu výskytu rizikovému chování. V rámci podpory vztahů v třídách kolektivu škola pořádá adaptační kurzy, lyžařský výcvík, nebo sportovně-cyklistický kurz.

Škola např. v rámci programu *Erasmus+* spolupracuje s řadou zahraničních škol obdobného zaměření a profesními zemědělskými odbornými organizacemi např. Zemědělský svaz ČR, Agrární komora; jednotlivé zemědělské organizace.

Závěry

Vývoj školy

- Zlepšení materiálních podmínek.
- Zařazování tandemové metody výuky.

Silné stránky

- Velmi dobré personální a materiální podmínky podporují výuku a umožňují vést žáky k získání praktických zkušeností s pokročilými biotechnologiemi. (2.3)
- Činnost školního hospodářství umožňuje žákům přímo v areálu školy být aktivní součástí procesu od zemědělské průvýroby až po realizaci produktu na trhu a rozvíjet požadovanou odbornost žáků i v četných zájmových činnostech. (2.4)
- Dlouhodobě stabilní a velmi dobré výsledky vzdělávání žáků včetně výsledků při ukončování vzdělávání. (5.2)
- Příjemná pracovní atmosféra většiny vyučovacích hodin. (2.2)
- Výrazná spolupráce se sociálními partnery podporuje inovacemi možnosti vzdělávání i rozvoj podmínek vzdělávání. (1.5)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Nižší míra účelnosti poskytování zpětné vazby učitelům k průběhu vzdělávacího procesu. (2.1)
- Málo využívaná diferenciace s ohledem na učební potenciál žáků; nižší míra vedení žáků k práci s informacemi a vzájemné kooperaci. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- V rámci poskytování zpětné vazby z hospitační činnosti k průběhu vzdělávacího procesu vymezovat příležitosti ke zlepšení výuky. Se zobecněnými zjištěními z kontrolní činnosti pracovat v rámci pedagogického sboru.
- Zaměřit se při vzdělávání na diferenciaci činností v souladu s možnostmi žáka a na využívání vzájemného vrstevnického hodnocení a sebehodnocení žáků.

- Častěji zařazovat kooperativní aktivity mezi žáky, které podpoří nejen získání příslušných vzdělávacích kompetencí, ale také posílí vlastní sebeprezentaci i zodpovědnost žáků za učební pokrok.
- Ve větší míře zařazovat do výuky práci s různými informačními zdroji, vést žáky k vyhledávání informací, jejich třídění, následné analýze a aplikaci, což podporuje rozvoj kritického myšlení s analytických schopností.
- Podporovat praktický rozvoj jazykových a komunikačních dovedností žáků v anglickém jazyce.
- Dávat v hodinách všeobecně vzdělávacích přírodovědných předmětů (např. fyzika, chemie) větší prostor praktickým aplikacím a procvičování, podporovat schopnosti žáků přírodní jevy vysvětlovat v souvislostech.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přjmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činnosti. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací programy, platné ve školním roce 2024/2025
2. Školní řád, klasifikační řád; Vnitřní řád Domova mládeže, platné k termínu inspekční činnosti
3. Zápis z jednání pedagogické rady, školní rok 2022/2023 a aktuální (výběr)
4. Rozvrhy hodin tříd, školní rok 2024/2025
5. Matrika, ke dni inspekční činnosti
6. Třídní knihy, školní rok 2024/2025
7. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2023/2024, včetně *Úkolů na školní rok 2024/2025*
8. Inspekční zpráva čj. ČSIE-1109/21-E, ze dne 9. 11. 2021
9. Dokumentace školních poradenských služeb vedená ve školním roce 2024/2025
10. Zápisy předmětových komisí vedené ve školním roce 2023/2024 a 2024/2025

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jaroslav Loučka, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Petra Holánková, školní inspektorka

Bc. Daniela Růžová, kontrolní pracovnice

Mgr. Hana Řebíčková, školní inspektorka

Mgr. Martin Valášek, školní inspektor

Ing. Zdeněk Peták, odborník na zemědělské obory vzdělání

9. 1. 2025